

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ คือการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่าการวิจัยครั้งนี้มีผลสรุปได้คือ

ผลการวิจัยที่พบ

ผลการวิจัยที่พบได้เสนอตามเรื่องของข้อความที่ใช้เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูล คือ เรื่องปลาสมมติ และเรื่องประเทศสมมติ

1. ผลการวิจัยที่ได้จากข้อความเรื่องปลาสมมติ

การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของตัวแปรอิสระได้แก่ แบบการคิด และการจัดระเบียบข้อความร้อยแก้วพบว่า

1.1 ความแปรปรวนที่เกิดจากการกระทำร่วมกันของแบบการคิด และการจัดระเบียบข้อความไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือกลุ่มที่มีแบบการคิดต่างกันตามการคิดแบบวิเคราะห์ การคิดแบบโยงความสัมพันธ์ และการคิดแบบจำแนกประเภทไม่ส่งผลชัดเจนในทิศทาง หรือขนาด ต่างกันในการอ่านข้อความที่มีการจัดระเบียบต่างกันคือ โดยลักษณะ โดยชื่อ และโดยประโยคเชิงเดี่ยว

1.2 ความแปรปรวนของคะแนนการระลึกตามตัวนะ ที่เกิดจากแบบการคิดต่างชนิดกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือกลุ่มที่มีแบบการคิดแบบวิเคราะห์ แบบการคิดแบบโยงความสัมพันธ์ และแบบการคิดแบบจำแนกประเภท มีคะแนนการระลึกตามตัวนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 ความแปรปรวนของคะแนนการระลึกตามตัวนะ ที่เกิดจากการจัดระเบียบข้อความต่างชนิดกันมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 41.13$ $p < .01$) คือกลุ่มที่ได้อ่านข้อความ ซึ่งจัดระเบียบโดยลักษณะ มีคะแนนการระลึกตามตัวนะสูงกว่ากลุ่มที่ได้อ่านข้อความซึ่งจัดระเบียบโดยชื่อ และโดยประโยคเชิงเดี่ยว แต่กลุ่มที่ได้อ่านข้อความซึ่งจัดระเบียบโดยชื่อมีคะแนนการ

ระลึกตามตัวแนบไม่สูงกว่าการอ่านข้อความซึ่งจัดระเบียบโดยประโยคเชิงเดี่ยว

2. ผลการวิจัยที่ได้จากข้อความเรื่องประเทศสมมติ

การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของตัวแปรอิสระ ได้แก่ แบบการคิดและการจัดระเบียบข้อความร้อยแก้ว พบว่า

2.1 ความแปรปรวนที่เกิดจากการกระทำร่วมกันของแบบการคิด และการจัดระเบียบข้อความมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.54 < .01$) แสดงว่าแบบการคิดที่ต่างกัน มีผลต่อการจัดระเบียบข้อความต่างกันในทางทิศทางและขนาดที่ต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษายแยกตามแบบการคิด และการจัดระเบียบข้อความ ดังนี้

2.2 ผลการวิเคราะห์แยกตามแบบการคิด

2.2.1 ความแปรปรวนของคะแนนการระลึกตามตัวแนบ ที่เกิดขึ้นจากกลุ่มที่มีการคิดแบบวิเคราะห์ ได้อ่านข้อความที่มีการจัดระเบียบต่างชนิดกันมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 6.71 p < .01$) คือกลุ่มที่มีการคิดแบบวิเคราะห์ มีคะแนนการระลึกตามตัวแนบจากการอ่านข้อความที่จัดระเบียบโดยลักษณะสูงกว่าการอ่านข้อความที่จัดระเบียบโดยชื่อ และโดยประโยคเชิงเดี่ยว

2.2.2 ความแปรปรวนของคะแนนการระลึกตามตัวแนบ ที่เกิดจากกลุ่มที่มีการคิดแบบโยงความสัมพันธ์ ได้อ่านข้อความที่มีการจัดระเบียบต่างชนิดกันมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 5.83 p < .01$) คือกลุ่มที่มีแบบการคิดแบบโยงความสัมพันธ์ มีการระลึกตามตัวแนบจากการอ่านข้อความที่มีการจัดระเบียบโดยลักษณะสูงกว่าการอ่านข้อความที่จัดระเบียบโดยชื่อ และการจัดระเบียบโดยประโยคเชิงเดี่ยว เช่นเดียวกับกลุ่มที่มีแบบการวิเคราะห์

2.2.3 ความแปรปรวนของคะแนนการระลึกตามตัวแนบ ที่เกิดขึ้นจากกลุ่มที่มีการคิดแบบจำแนกประเภท ได้อ่านข้อความที่มีการจัดระเบียบต่างชนิดกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือกลุ่มที่มีแบบการคิดแบบจำแนกประเภท ได้อ่านข้อความที่จัดระเบียบต่างชนิดกัน คือ ข้อความที่จัดระเบียบโดยลักษณะ โดยชื่อ และโดยประโยคเชิงเดี่ยว ไม่ทำให้การระลึกตามตัวแนบแตกต่างกัน

2.3 ผลการวิเคราะห์แยกตามการจักระเบี่ยงข้อความ

ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการระลึกตามตัวนะ ที่เกิดจากกลุ่มที่มีแบบการคิดต่างกัน ได้อ่านข้อความที่จักระเบี่ยงโดยลักษณะ โดยชื่อ และโดยประโยคเชิงเดี่ยว โดยแยกวิเคราะห์ความแปรปรวน ตามการจักระเบี่ยงข้อความที่ละแบบพบว่า ความแปรปรวนที่เกิดขึ้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกแบบของการจักระเบี่ยงข้อความ

3. การหาความสัมพันธ์ของคะแนนจากข้อความเรื่องปลาสมมติ กับข้อความเรื่องประเทศสมมติ พบว่าทุกกลุ่มที่แยกตามแบบการคิด และข้อความที่อ่านซึ่งจักระเบี่ยงต่างกัน มีคะแนนจากการอ่าน ข้อความทั้งสองสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.72$ $r = 0.70$ $r = 0.72$ $r = 0.68$ $r = 0.86$ $r = 0.53$ $r = 0.66$ $r = 0.77$)

มีเพียงกลุ่มที่มีแบบการคิดแบบโยงความสัมพันธ์ที่ได้อ่านข้อความที่จักระเบี่ยง โดยประโยคเชิงเดี่ยวที่ไม่พบความมีนัยสำคัญ

4. ผลการเปรียบเทียบเทียบค่ามัธยิมเลขคณิตระหว่างคะแนนจากการอ่านข้อความทั้งสองเรื่อง

การเปรียบเทียบคะแนนจากการอ่านข้อความเรื่องปลาสมมติ กับประเทศสมมติ พบว่าค่ามัธยิมเลขคณิตของกลุ่มที่แยกตามแบบการคิด และการจัดข้อความมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกกลุ่ม ยกเว้นกลุ่มที่ได้อ่านข้อความที่จักระเบี่ยงโดยลักษณะที่ไม่ต่างกัน

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง ปรากฏว่าในข้อความเรื่องประเทศสมมติแบบการคิดและการจักระเบี่ยงข้อความมีการจักระเบี่ยงร่วมกัน (interaction effect) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.54$ $p < .01$) เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบย่อยพบว่ากลุ่มที่มีแบบการคิดวิเคราะห์ และโยงความสัมพันธ์ มีคะแนนการระลึกตามตัวนะจากการอ่านข้อความซึ่งจักระเบี่ยงต่างชนิดกันสูงกว่าแบบการคิดจำแนกประเภท เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดี่ยว คำนวณแบบการคิดพบว่า กลุ่มที่มีแบบการคิดวิเคราะห์ และแบบการคิดโยงความสัมพันธ์ที่ได้อ่านข้อความที่จักระเบี่ยงโดยลักษณะ ได้คะแนนสูงกว่ากลุ่มที่มีแบบการคิดแบบจำแนกประเภท แสดงว่าผู้ที่มีการคิดวิเคราะห์ และโยงความสัมพันธ์ เหมาะกับข่าวสารที่มีการจักระเบี่ยงโดยลักษณะ อาจเป็น

ไปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีแบบการคิดวิเคราะห์และโยงความสัมพันธ์ สามารถสร้างความจำที่สอดคล้องกับทฤษฎีแบบจำลองลักษณะความหมาย (A Semantic Features Model) เมื่อสิ่งเร้าจัดหน่วยที่ท่องจำไว้โดยลักษณะ กล่าวคือข้อความที่จัดระเบียบโดยลักษณะทำให้กลุ่มตัวอย่างสร้างยุทธวิธีการจัดกลุ่มของหน่วยความจำในสมองไว้อย่างเป็นแบบลักษณะด้วย ทำให้การจัดกระทำต่อข่าวสาร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในตอนที่จำ และตอนที่ระลึกออกมา ส่วนข้อความที่จัดระเบียบโดยชื่อและโดยประโยคเชิงเดียว ไม่ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีแบบการคิดวิเคราะห์โยงความสัมพันธ์ และจำแนกประเภท สร้างยุทธวิธีการจัดกลุ่มในความจำอย่างมีประสิทธิภาพได้ การอภิปรายเช่นนี้สอดคล้องกับการอภิปรายของ ฟรีดแมน และเกรตเซอร์ (Friedman and Greitzer, 1972)¹ ที่ว่า การจัดระเบียบข้อความโดยลักษณะ ทำให้เกิดการระลึกดีกว่าการจัดระเบียบข้อความโดยชื่อและโดยประโยคเชิงเดียว แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของเฟรส (Fraser, 1969)² และ สจูลท์ และ ไค เวสตา (Schultz and Di Vesta, 1972)³ ที่พบว่าการจัดระเบียบโดยชื่อทำให้เกิดการระลึกได้ดีกว่าการจัดระเบียบโดยลักษณะ และประโยคเชิงเดียว เพราะว่าภาษาเขียนที่ใช้ในปัจจุบันนี้เป็นลักษณะของการจัดระเบียบโดยชื่อ กล่าวคือว่าการจัดระเบียบโดยชื่อ เป็นวัฒนธรรมการใช้ภาษาของมนุษย์ อย่างไรก็ตามนักจิตวิทยาตั้งคำถามถึงประสิทธิภาพของการจัดระเบียบข้อความ แต่ไม่ได้ศึกษาถึงแบบการคิดซึ่งเป็นวิธีการจัดระเบียบสิ่งเร้าในความจำของบุคคล ซึ่งวิทกิน และคณะ (Witkin and Other, 1977)⁴ ได้ให้ความเห็นว่า แบบการเรียนรู้แบบหนึ่งก็เหมาะสมกับงานทางสมองลักษณะหนึ่ง ทำให้แบบการคิดเป็นตัวแปรสำคัญของการเรียน และการสอน ซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปของ เฟรดริก และ เคลลาไมเออร์ (Fredrick and Klausmeier, 1970)⁵ ที่อภิปรายถึงบทบาทของแบบการคิดกับการเรียนการสอนว่า

¹Friedman and Greitzer, "Organization..." p. 614-615.

²Fraser, "Paragraph Organization..." p. 394.

³Schultz and Di Vesta, "Effect of..." p. 251-252.

⁴Witkin and Other, "Role of the Field - Dependent..." p. 211.

⁵Fredrick and Klausmeier, "Cognitive Style..." p. 672.

แบบการคิดแบบหนึ่ง เหมาะสมกับงานสอน หรือบุคลิกภาพของครู หรือวิธีสอนแบบหนึ่ง เป็นต้น ผลการศึกษาก็พบว่า ข้อความซึ่งจัดระเบียบโดยลักษณะ ทำให้การระลึกตามตัวนะเกิดขึ้นสูงที่สุด และเกิดขึ้นสูงในทุกลักษณะของแบบการคิด และทุกข้อความ ก็เพราะว่าการจัดระเบียบโดยลักษณะมีการจัดระเบียบเหมือนโครงสร้างความจำแบบจำลองลักษณะความหมาย ซึ่งในโครงสร้างความจำความหมาย จัดระเบียบข่าวสารใด ๆ โดยอาศัยลักษณะจำเป็นของมโนทัศน์แต่ละลักษณะ เมื่อข้อความที่จัดระเบียบโดยลักษณะมีการจัดระเบียบหน่วยความจำสอดคล้องกับโครงสร้างความจำความหมาย ก็ยิ่งทำให้ผลการนึกความจำออกมามีค่าสูง และเป็นที่ยอมรับในทฤษฎีความจำแบบจำลองลักษณะความหมายที่เสนอโดย ริฟส์ โซเบน และ สมิท อีกทางหนึ่งด้วย

เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้ข้อความสองเรื่อง คือ เรื่องปลาสมมติ กับ เรื่องประเทศสมมติ ศึกษาถึงการกระทำร่วมกันระหว่างแบบการคิด และการจัดระเบียบข้อความ ผลได้จากข้อความทั้งสองมีความแตกต่างกับบางประการคือ ในข้อความเรื่องปลาสมมติไม่พบการกระทำร่วมกัน (interaction effect) ของแบบการคิดและการจัดระเบียบข้อความ ส่วนข้อความเรื่องประเทศสมมติกลับพบการกระทำร่วมกัน ความแตกต่างที่เกิดขึ้นนี้อาจเนื่องจากกลุ่มได้รับตัวนะในขั้นตอนการทดสอบจากการทำการทดลอง โดยใช้ข้อความเรื่องปลาสมมติ เนื่องจากผู้วิจัยไม่ได้อธิบายในการทำแบบทดสอบจากการอ่านว่า ผู้เข้ารับการทดสอบต้องอ่านข้อความ 3 นาที ทำกิจกรรมแทรก 90 วินาที แล้วจึงทำแบบทดสอบการระลึกตามตัวนะ ซึ่งการทำกิจกรรมแทรกในเรื่องปลาสมมติคงรบกวนการทบทวนหน่วยความจำ มากกว่าการทำกิจกรรมแทรกในเรื่องประเทศสมมติ เพราะในเรื่องปลาสมมติเมื่ออ่านเสร็จแล้วไม่รู้ว่าต้องทำกิจกรรมแทรก เมื่อได้ทำกิจกรรมแทรกแล้วก็ไม่รู้ว่าต้องทำอะไรอีก แต่ตอนอ่านข้อความเรื่องประเทศสมมติซึ่งทำภายหลัง กลุ่มรู้ว่าต้องทำอะไร ดังนั้นกิจกรรมแทรกจึงรบกวนความจำน้อยกว่า และอาจเป็นเพราะเหตุนี้ทำให้กลุ่มได้คะแนนจากข้อความเรื่องประเทศสมมติสูงกว่าเรื่องปลาสมมติ ตามลักษณะต่าง ๆ ของแบบการคิด และการจัดข้อความเป็นส่วนใหญ่ (ดูตาราง 13 หน้า 91)

นอกจากนั้น เมื่อวิเคราะห์ข้อความทั้งสองเรื่องด้วยทฤษฎีแบบจำลองลักษณะความหมาย พบความแตกต่างที่สำคัญ และเป็นองค์ประกอบที่ทำให้ข้อความทั้งสองเรื่องมีความแตกต่างกัน คือ ในข้อความเรื่องประเทศสมมตินั้นแม้ชื่อประเทศเป็นภาษาที่ไม่คุ้นเคยไม่เป็นภาษาไทยคุ้นเคย ๆ

ประหนึ่งว่าจำยากกว่า ชื่อปลา ซึ่งเป็นคำในภาษาไทย แต่เมื่อวิเคราะห์ทฤษฎีความจำแบบ
 จำลองลักษณะความหมายแล้ว มโนทัศน์ในข้อความเรื่องประเทศสมมติมีมิติของลักษณะน้อยกว่า
 ข้อความเรื่องปลาสมมติมาก ตัวอย่างเช่น ประเทศมิดินเป็นมโนทัศน์ที่ต้องจำ และมีลักษณะจำเป็น
 ที่ต้องเก็บรวมกับมโนทัศน์นี้ คือ มิติของภูมิอากาศ ผลผลิตทางเกษตร และภูมิประเทศซึ่งเป็นมิติ
 เดียวกัน แต่ปลาหมวกมีลักษณะจำเป็นที่ต้องเก็บรวมกับมโนทัศน์นี้ คือมิติของอาหาร มิติของความ
 ลึก มิติของสี ซึ่งแต่ละมิติแตกต่างกัน จึงมีมิติของลักษณะถึง 3 มิติ ที่ต้องเก็บ จึงทำให้จำยากกว่า
 ในข้อความเรื่องปลาสมมติ เมื่อไม่พบการกระทำร่วมกัน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงผลหลัก
 (main effects) พบว่า แบบการคิดไม่ทำให้เกิดความแตกต่างของคะแนนการระลึกตามตัวแนะ
 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคูป และ บราวน์ (Coop and Brown, 1970)¹ ที่ศึกษากับกลุ่ม
 ตัวอย่างระดับปริญญาตรี โดยจำแนกแบบการคิดเป็น 3 ประเภท คือ แบบการคิดวิเคราะห์ แบบ
 โยงความสัมพันธ์ และแบบจำแนกประเภทเช่นเดียวกับผู้วิจัย และพบว่าแบบการคิดที่ต่างกันไม่ได้
 ทำให้ผลของการเรียนรู้แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษานักจิตวิทยาหลายคน ซึ่ง
 พบว่าแบบการคิดมีผลต่อการเรียนรู้ การอ่าน การจำ เช่น โคฟแมน (Kofman, 1976)²
 สเคลฟเฟอร์ (Schleapfer, 1976)³ และเฟรดริก และ เคลลาไมเออร์ (Fredrick
 and Klausmeier, 1970)⁴ อย่างไรก็ตามปัญหาสำคัญประการหนึ่งคือการจำแนกแบบการคิดเป็นสาม
 แบบ เช่นที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ควรได้รับการประเมินและตรวจสอบความตรงอย่างระมัดระวังในโอกาส
 ต่อไป

¹Coop and Brown, "Effect of ..." p. 400.

²Kofman, "The Role of ..." p. 4688 B.

³Schleapfer, "Modification of ..." p. 4165 B.

⁴Fredrick and Klausmeier, "Cognitive Style..." p. 672.

ส่วนคะแนนการระลึกตามตัวนะของการจัดระเบียบข้อความต่างชนิดกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 41.13 \quad p < .01$) โดยที่การจัดระเบียบข้อความโดยลักษณะมีคะแนนสูงกว่าการจัดระเบียบข้อความโดยชื่อ และการจัดระเบียบข้อความโดยประโยคเชิงเดี่ยว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฟรีดแมน และ ไกรท์เซอร์ (Friedman and Greitzer, 1972)¹ ไมเยอร์ และคณะ (Myers, et al., 1973)² และเพอร์มุตเตอร์ และ โรเยอร์ (Permutter and Royer, 1973)³ เป็นต้น การวิจัยเหล่านี้พบว่า ในการศึกษาโดยใช้ข้อความร้อยแก้วรูปคำราที่จัดระเบียบต่างชนิดกัน การจัดระเบียบโดยลักษณะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าการจัดระเบียบโดยชื่อ หรือการจัดระเบียบโดยประโยคเชิงเดี่ยว การอภิปรายถึงผลข้อนี้ ตามแนวทฤษฎีความจำความหมายกล่าวถึงกลไกการจำว่า ในโครงสร้างความจำความหมายนั้น เมื่อข่าวสารที่รับเข้ามาถูกทำให้มีความหมายแล้ว ก็มีการตรวจสอบว่าเป็นสิ่งที่เคยเก็บไว้ในความจำแล้วหรือยัง ถ้าเป็นสิ่งที่อยู่ในโครงสร้างความจำอยู่แล้วก็ไม่ต้องเก็บอีก แต่ถ้าไม่มีในโครงสร้างความจำก็จะสร้างความสัมพันธ์ความหมาย ระหว่างมันกับโครงสร้างเดิม เมื่อสร้างเป็นโครงสร้างใหม่ขึ้น⁴ จากการเปรียบเทียบความซับซ้อนของแต่ละกลุ่มที่จำแนกตามแบบการคิด และการจัดระเบียบข้อความพบว่า ทุกกลุ่มยกเว้นกลุ่มที่ได้อ่านข้อความที่จัดระเบียบโดยลักษณะ มีคะแนนของข้อความเรื่อง ประเภทสมมติสูงกว่าข้อความเรื่อง ปลายสมมติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนกลุ่มที่ได้อ่านข้อความซึ่งจัดระเบียบโดยลักษณะนั้น เนื่องจากสอดคล้องกับโครงสร้างความจำตามทฤษฎีความจำความหมายดังกล่าวมาแล้ว จึงมีค่าความจำสูงทั้งสองข้อความ และไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวได้ว่าวลข้อนี้สนับสนุนทฤษฎีแบบจำลองลักษณะความหมายอย่างชัดเจน

¹ Friedman and Greitzer, "Organization and Study Time..." p.614

² Mayers, et al., "Effect of Prose ..." p. 313.

³ Perlmutter and Royer, "Organization of Prose Materials : Stimulus, storage, and Retrieval," p. 201.

⁴ Wingfield and Byrnes, "The Psychology of Human Memory," p. 114.

การศึกษาความสัมพันธ์ของคะแนนการระลึกตามตัวนะ ที่ได้จากข้อความสองชุด ชุดแรกคือ ข้อความเรื่องปลาสมมติที่ผู้วิจัยได้แปล และคัดแปลงจากเครื่องมือของ ฟรีดแมน และ ไกรท์เซอร์ กับข้อความชุดที่สองเป็นข้อความเรื่องประเทศสมมติ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาโดยให้มีลักษณะของโครงสร้างเช่นเดียวกับเรื่อง ประเทศสมมติ ถ้าทั้งสองเรื่องได้ผลสอดคล้องใกล้เคียงกัน ก็ย่อมสามารถนำหลักการมาสร้างข้อความภาษาไทยอื่น ๆ ได้ต่อไป จากการศึกษาหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการระลึกตามตัวนะ ที่ได้จากข้อความเรื่อง ปลาสมมติ กับข้อความเรื่อง ประเทศสมมติ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) และเมื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ย่อยของคะแนนทั้งสองชนิด ในแต่ละลักษณะของแบบการคิด และแต่ละลักษณะของการจัดระเบียบข้อความก็พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) ทุกคู่ ยกเว้นคู่ระหว่างคะแนนที่ได้จากการจัดระเบียบข้อความโดยประโยคเชิงเดียว กับแบบการคิดแบบโยงความสัมพันธ์ที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน นั่นคือ ข้อความเรื่องปลาสมมติ กับข้อความเรื่องประเทศสมมติ สามารถใช้แทนกันได้ เนื่องจากมีความสัมพันธ์โดยรวม โดยส่วนย่อยสูงมาก

จากข้อมูลที่ได้ในการวิจัยครั้งนี้ พบความจริงว่า การจัดระเบียบข้อความโดยลักษณะ ทำให้เกิดการระลึกได้สูงที่สุด สรุปได้ว่าในทฤษฎีความจำความหมายทั้งหลายนั้น ทฤษฎีความจำแบบจำลองลักษณะความหมาย (A Semantic Feature Model) สอดคล้องกับผลการศึกษานี้เป็นอย่างดี จึงเป็นการยืนยันข้อเสนอของทฤษฎีความจำความหมายทฤษฎีนี้ว่า มีความถูกต้อง และเป็นไปได้อย่างมากที่มนุษย์มีโครงสร้างความจำตามทฤษฎีนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความจำที่เกิดจากการใช้ภาษาเป็นสื่อ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย